

Aizkraukle – vieta, kur gaisma Daugavā dzimst

Mūsu pilsēta ir jauna un dinamiska. Tā veidojusies tikai pirms 50 gadiem un daudziem vēl atmiņā ir tas laiks, kad pilnīgi tukšā vietā radās jauna daudzstāvu pilsēta. Pilsēta ar vēsturi, kurai nav līdzīgas mūsu valstī. Kultūrvēsturiskā un vides ainava izmainījās, veidojās daudz nacionāls iedzīvotāju sastāvs un politisko iekārtu maiņas rezultātā, pilsētai arī bija jāmainās līdzīgi. Šīs vietas vēsture ir bijusi sarežģīta un, runājot par jauno Aizkraukli, jāpatur prātā senais, kultūrvēsturiskais fons.

Vissenākie atradumi Kalna ziedu pilskalnā, liecina par pirmajiem iedzīvotājiem Aizkraukles pilsētas teritorijā jau sākot no I gadu tūkstoša pirms Kristus. 1204. gadā pirmo reizi minēts Aizkraukles vārds Livonijas Indriķa hronikas tekstā. 1224. gadā Karikstes upes grīvā uzcēla akmens mūra pili, tā pastāvēja līdz XVII gadsimta vidum, un zviedru – poļu kara laikā to noposta. XVI gs. teritorija ap pilskalnu un mūra pili bijusi Alstīku muižas sastāvdaļa. 1764. gadā šī vieta kļuva slavēna ar muižkungu

Karla Frīdriha Šulca fon Ašērdēna izdotajiem pirmajiem zemnieku likumiem "Aizkraukles un Rīmaņu muižu zemnieku tiesa". 1888. gadā Andrejs Pumpurs pabeidz rakstīt mūsu tautas eposu "Lāčplēsis", kurā aprakstītie notikumi daļēji norisinās Aizkraukles teritorijā. Pirmā Pasaules kara laikā šī vieta pilnīgi nopostīta, tajā skaitā arī muiža, kuras dzīvojamā ēka savulaik tika uzskaitīta par Vidzemes baroka meistardarbu. Starpkaru periodā Aizkraukles muižas teritorijā tika izveidots Aizkraukles pagasts, kas aptvēra tagadējā Aizkraukles pagasta, Aizkraukles pilsētas un nelielu Skrīveru pagasta teritoriju. Pēc administratīvā iedalījuma tas ietilpa Rīgas apriņķī.

1945. gadā pagastā izveidoja Aizkraukles un Karikstes ciema padomes un 1947. gadā tos iekļāva jaunizveidotajā Ogres rajonā, bet vēl pēc diviem gadiem – Pļaviņu rajonā. 1954. gadā Aizkraukles pagasta rietumu daļu pievienoja Skrīveriem, bet Aizkraukles pagastu atkal pievienoja Ogres rajonam. 1960. gadā, šajā vietā

ieradās pirmie HES būvētāji un 1961. gadā Aizkraukles ciemu likvidēja, tā teritoriju pievienojot Pēteru Stučkas pilsētciemam kā tā lauku teritoriju. 1961. gadā tagadējās Aizkraukles slimnīcas vietā izveidoja celtnieku ciematu, kurš jau augustā tika nosaukts P. Stučkas vārdā. 1963. gadā strādnieku ciemats mainīja statusu, kļūstot par pilsētciematu.

1967. gada 10. janvārī – Stučka iegūst pilsētas statusu. Pilsēta vienlaikus kļūst arī par jaunizveidotā Stučkas rajona centru. 1975. gada 14. martā pieņem lēmumu no Stučkas pilsētas atdalīt veco administratīvo vienību – Aizkraukles pagastu, Stučkas pilsētas lauku teritorija tika reorganizēta par Aizkraukles ciemu – kas ilgus gadus ir arī kolhoza "Aizkraukle" centrs.

1990. gadā Aizkraukles ciemu reorganizēja par pagastu un Stučkas pilsētu pārdēvēja par Aizkraukli. 2001. gadā Aizkraukles pagasts apvienojās ar Aizkraukles pilsētu, izveidojot Aizkraukles novadu.

Vēstures notikumu daudzvei-

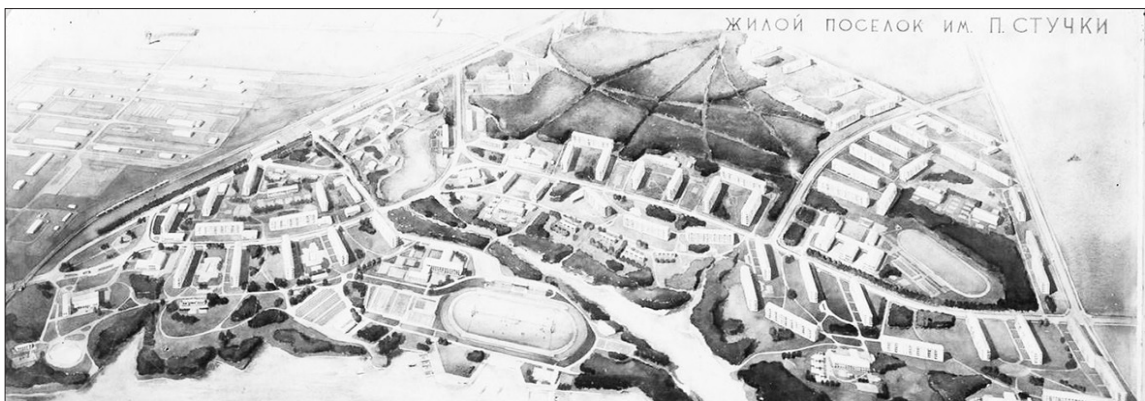
dībā veidojusies mūsu pilsēta, kurā šobrīd dzīvo, strādā un to par savējo sauc ap 8000 iedzīvotāju. Tie esam mēs, kas veido tradīcijas, pilsētas ikdienu un rakstām jaunu vēsturi. Šajā jubilejas gaisotnē gribētos pateikt lielu paldies pilsētas dibinātājiem un tās veidotājiem. Visiem izglītības, medicīnas, kultūras, sporta, drošības struktūru un pašvaldības darba atbildīgajiem darbiniekiem, uzņēmējiem, sabiedriskajām organizācijām un valsts iestāžu darbiniekiem, kuri šeit strādājuši visos laikos, ielikuši savu sirdi, dvēseli un idejas, kā arī nesavtīgu

darbu, lai mūsu pilsēta būtu atpazīstama, pievilcīga, omulīga, ērta un droša, lai te dzīvotu, strādātu, mācītos un piepildītu savus sapņus. Es novēlu katram atrast savu vietu šīs pilsētas ritmā, izjust piederības sajūtu un realizēt ieceres. Lai katra diena ir veiksmes un iedvesmas pilna! Lai veidojas pievilcīga pilsētas vide un mūsu viesi sajūt pilsētas īpašo auru! Lai lepojāmies ar savu Aizkraukli likteņupes Daugavas krastā!

LEONS LĪDUMS,
domes priekšsēdētājs

Speciālizdevums veltīts pilsētas 50 gadu jubilejai

Materiālus sagatavojis Aizkraukles Vēstures un mākslas muzejs

Teritoriāli un administratīvi Stučkas ciemats dibināts 1961. gada 29. jūlijā, tam pievienoja arī Aizkraukles pagastu, 1963. gadā tas kļuva

1960. gads.

- Pļaviņu HES būvniecības sākums Aizkraukles ciema teritorijā.
- Autoceļa izbūve.

1961. gads.

- Tiek veikti plaši zemes darbi Pļaviņu HES būvbedrē.
- Nodod ekspluatācijā dzelzceļa atzarojumu no Aizkraukles stacijas līdz hidromezgam.
- Sakarā ar celtnieku ciemata veidošanos, teritorijai tiek dots Pēteru Stučkas vārds (1961. gada 29. jūlijs.)
- Likvidēts Aizkraukles ciems, to pievienojot P. Stučkas ciematam.
- 9. maijā durvis ver ciemata bibliotēka.
- Ekspluatācijā nodod pirmo daudzdzīvokļu namu.
- 1961. gada 1. septembrī darbu sāka vakara vidusskola, kas atradās barakā, dīķa malā, tagadējās mūzikas skolas vietā.

"... vispār, tur, kur tagad atrodas Aizkraukles pilsēta, bija tukša vieta – dažas

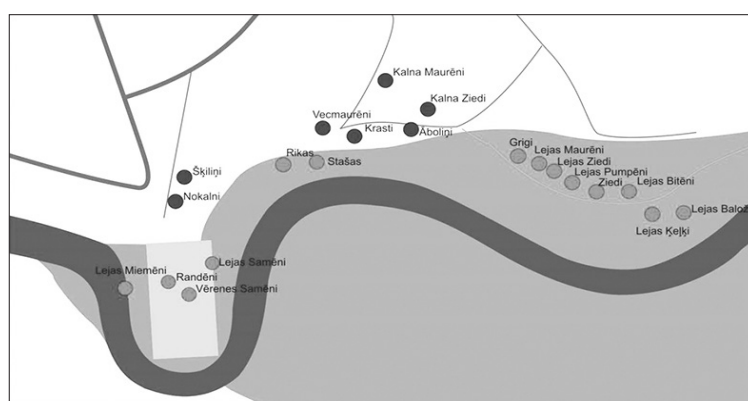
par pilsētciematu Ogres rajonā. 1967. gada 10. janvārī Stučku pārdēvē par pilsētu un izveido kā jaunizveidotā rajona centru.

lauku mājas, Daugavas krastā – alkšņu un ievu krūmi."

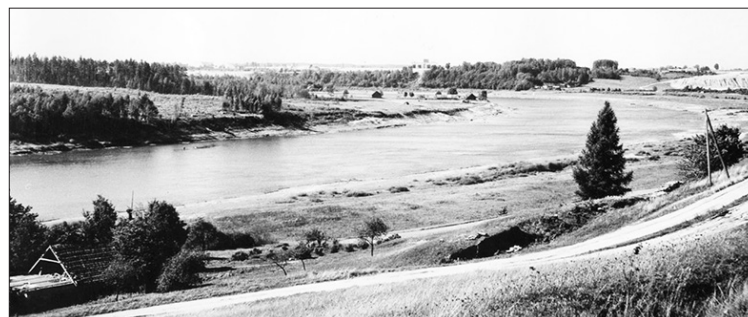
(No V. Birzgaļa atmiņām. Pļaviņu HES. – R. 2000)

Telšu pilsētiņa. Aizkraukle. 20. gs. 60. gadu sākums.

Applūdinātās Aizkraukles pagasta saimniecības.

Aizkraukle. Samēnu līcis. Pļaviņu HES būvniecības laikā. Nākošā ūdenskrātuves applūdināšanas sākumā. Skats no labā krasta. 1963. g.

J. Tālberga foto

Aizkraukle. Samēnu līcis, Pļaviņu HES ūdenskrātuves applūdināšanas sākumā.

Skats no labā krasta. 1965. g.

J. Tālberga foto

“Tur, kur tagad ir slimnīca atrodas armijas tipa teltis dzīvošanai. Cilvēki dzīvo katrā istabā pa ģimenei. Veikaliņš uz sliedēm – vagoniņš. Vagoniņā uz sliedēm pirmais pasts, pirmā krājkase. Ambulance – tagadējie “Nokalni” pie pussalas. Strādā daži ārsti, kuri dara visu – gan terapeita, gan zobārsta darbu...”

“.. Pirmie, kas te ieradās 1960. gada decembrī, kad buldozeri sāka līdzināt ieplakas un raut alkšņu pudurus tur, kur vajadzēja pacelties jaunajai pilsētai. Pilsētai ar moderniem daudzstāvu namiem, centrālo apkuri, gāzi, elektrību...”

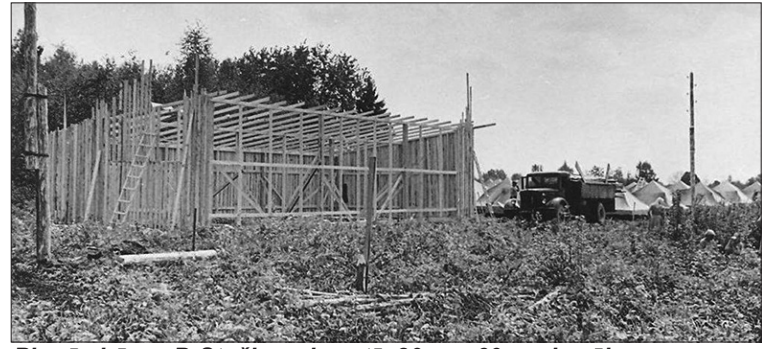
Pagājis tikai mazliet vairāk kā gads, un

darba troksnis HES būvbedrē sasauca ar ciemata celtniecības mehānismu žvazdoņu. Pāri topošajai pilsētai slejas celtnu strēles, ne dienu nerimst darbs jaunceltnēs...

Šais dienās pāri par 70 ģimeņu saņems jaunus modernus dzīvokļus 4. mājā. Vēlēšanu priekšvakarā celtnieki sola nodot ekspluatācijā 5. māju.

Šī gada trešajā ceturksnī paredzēts pabeigt arī jaunu slimnīcu, kurā būs iekārtoti moderni ārstniecības kabineti, operāciju telpas un slimnieku palātas.”

(“Padomju Jaunatne”, speciālizdevums Pļaviņu HES celtniekiem. 1962. gada 8. marts.)

Pirmās būves P. Stučkas ciematā. 20. gs. 60. gadu sākums.

Projektētājs Pāvils Seļickis. 20. gs. 60. gadu sākums.

Baraku tipa māju celtniecība. 20. gs. 60. gadu sākums.

Pļaviņu HES celtnieku ciemata celtniecība. 1961. g. J. Jansona foto

Stučka, tagadējā Spīdolas iela. 20. gs. 60. gadu sākums.

Stučka, Ļeņina iela (tagad Spīdolas), labajā pusē – Sadzīves pakalpojumu kombināts.

P. Stučkas strādnieku ciemata panorāma. 20. gs. 60. gadu sākums.

1962. gads.

- Nodod ekspluatācijā Dzelzsbetona konstrukciju rūpnīcu.
- Sākta VEF ražošanas ēku celtniecība.
- 1. septembrī sākas mācības 1. vidusskolā.
- Atver bērnudārzu “Saulīte”.
- 5. janvārī durvis ver pirmā grāmatnīca.

1963. gads.

- Strauji celtniecības darbi visos Pļaviņu HES objektos, strauji betonēšanas tempi būvbedrē.
- P. Stučkas ciemats kļūst par pilsētciematu.
- Darbu sāk slimnīca.
- Atver kinoteātri “Stars”.
- Divstāvu ēkā tagadējā Spīdolas ielā darbu sāk sadzīves pakalpojumu kombināts.
- Darbu sāk pirmā aptieka.

“1962. gada ziema bija ļoti auksta. Ciematā bija izvietota visa būves administrācija (tagadējās mūzikas skolas rajonā). Trīs barakās – Daugavhesbūve, vienā – celtniecības direkcija, vienā – ēdnīca, vienā – bērnudārzs.”

(No H. Jaunzema atmiņām. Pļaviņu HES, R. 2000)

Pļaviņu HES celtnieki pie preses kioska. 1961. g.

Dzelzsbetona rūpnīcas administratīvā ēka. 20. gs. 60. gadi.

Stučkas 1. vidusskola 1962. gads.

“Biedri ministri! Par šiem jautājumiem esam Jums jau rakstījuši. Tas bija septembrī, kad mūs visus satrauca P. Stučkas ciemata celtnieku gausais, nevīžīgais darbs. Jau toreiz mēs norādījām, ka pašreizējie celtniecības darbu tempi ir ārkārtīgi lēni un kavē ciemata izaugsmi. Celtnieku tūlības un neizdarības rezultātā regulāri tiek novilcināti galveno objektu nodošanas termiņi. Tā, piemēram, 1. septembrī, kad sākas mācību gads, vēl nebija nodota ekspluatācijā jaunā skola...”

Līdz pat šai dienai bērni mācās nepabeigtā skolā... Noteiktā laikā netiks pabeigta slimnīcas, rūpkombināta, 11. mājas un kinoteātra celtniecība. Šķiet, ka nav sevišķas vajadzības Jums atgādināt, cik ļoti vajadzīgi šie objekti ir mūsu ciemata iedzīvotājiem”.

(Pļaviņu HES celtniecības komjaunatnes štāba vēstule LPSR celtniecības ministram. “Padomju Jaunatne”, speciālizdevums Pļaviņu HES celtniekiem. 1962. gada 8. decembris.)

“... Nesen ciemata nomalē darbu uzsāka jaunā hidroceltnieku slimnīca. Tā ir vesela veselības pilsētiņa. Trīs balti korpusi, divi jau pabeigti, pavisam drīz darbu sāks pēdējais. Šeit ir slimnīca un poliklīnika – vesels komplekss, ar kuru varētu lepoties ikvienas lauku pilsētas darbaļaudis.”

(“Padomju Jaunatne”, speciālizdevums Pļaviņu HES celtniekiem, 1963.gada 15.oktobris.)

Stučkas slimnīca. 20. gs. 60. gadi.

“... P. Stučkas ciematā dzīvot ir interesanti: te ļoti kompakti sadzīvo kopā pagātne – dažādas pagaidu celtnes, šodiena – jaunais ciemats un rītdiena, jo te jau šodien ir redzamas rītdienas kontūras: uzkalniņā uzkāpis jaunais platekrāna kinoteātris, top jaunas dzīvoja-

mās mājas un kopmītnes, sadzīves pakalpojumu kombināts un veļas mazgātava, tuvojas nobeigumam slimnīcas celtniecība.”

(“Padomju Jaunatne”, speciālizdevums Pļaviņu HES celtniekiem, 1962. gada 30. decembris.)

Stučka, Gaismas iela. 20. gs. 60. gadu sākums. E. Grantiņas foto

Kinoteātris “Stars”, 20. gs. 60. gadi.

“Pavasaris iesoļojis arī P.Stučkas ciematā. Ciemats aug strauji. Kopējais ciemata dzīvokļu skaits būs pieaudzis līdz 780. Ciemata malā celtnieki rosās arī vairākās citās būvviētās – drīzumā tiks pabeigta platekrāna kinoteātra un slimnīcas būve, bet ciemata centrā uz svētkiem savas durvis vērs sadzīves pakalpojumu kombināts. Beidzot šīs celtnes būs! Tad izzudīs vēl dažas “problēmas”, kuras agrāk bija grūti atrisināmas, – pašu mājās būs šūšana, apavu izgatavošana un labošana, arī bojātos radioaparātus un pulksteņus vairs nevajadzēs vest uz Ogrī vai Rīgu. Šajā pašā ēkā jaunās telpās atvērs arī aptieku. Celtnieki domājuši arī par apkārtnes skaistumu. Līdz maija svētkiem sarīkos divas lielas talkas, lai uzpostu savas celtnieku pilsētiņas apkārtni.”

(“Padomju Jaunatne”, speciālizdevums Pļaviņu HES. 1963. gada 14. aprīlis.)

1965. gads.

- 9. jūlijā appludina Pļaviņu HES būvbedri.
- 16. jūlijā sāk Daugavas aizsprostošanu un ūdeņu novadīšanu jaunā gultnē.
- Sāk strādāt pieci Pļaviņu HES hidroagregāti.
- Darbu sāk kultūras nams.
- Darbu sāk pirmais P. Stučkas pilsētciemata universālveikals tagadējā Spīdolas ielā 4.

1966. gads.

- Tiek pabeigti Pļaviņu HES būvdarbi. Darbu sāk atlikušās 5 turbīnas.
- Darbību uzsāk vietējais amatiereteātris.

1967. gads.

- 10. janvārī tiek nodibināts Stučkas rajons ar administratīvo centru Stučkā. Pilsētciematu pārveido par rajona pilsētu.
- Iznāk rajona laikraksts “Komunisma Uzvara”.
- Darbu sāk skolēnu un pionieru nams, mūzi-

kas skola un sporta skola.

- Pagaidu barakās darbu sāk sakaru mezgls.
- Tiek dibināts Stučkas rajona vīru koris, tagad “Staburags”.

1968. gads.

- Pļaviņu HES nodots pastāvīgā ekspluatācijā.
- VEF Stučkas cehā tiek sākta ražošanas iekārtu uzstādīšana.

1969. gads.

- Ekspluatācijā nodota pirmā deviņstāvu māja Draudzības krastmalā
- 31. jūlijā uz Aizkraukles staciju sāk kursēt elektrovilciens.
- Darbu sāk tirgus.
- Tiek uzbūvēta Stučkas Kara komisariāta ēka.

“1968. gadā Stučkā bija 13 daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas; 4 dzīvokļu mājas (kotedžas); 2 kopmītnu korpusi; skola 640 skolēniem; kultūras nams ar 600 vietām; 2 bērnu dārzī ar 275 vietām kopā; slimnīca ar 60 stacionārām vietām; pirts – veļas mazgātava; ēdnīca ar 100 vietām; sadzīves pakalpojumu kombināts; 3 veikali; ūdens ņēmējietais un attīrīšanas iekārtas; ielas un ceļi; krastu nostiprinājumi ciemata teritorijā. Kopējā platība 27 ha, tajā dzīvoja aptuveni 4500 iedzīvotāji.

1967. gada 2. janvārī ierados Aizkrauklē P. Stučkas strādnieku ciematā. Togad ziema bija barga, sniegaina. Ciematā trūka šķidrā kurināmā. Aizsala un plīsa apkures radiatori dzīvokļos, slimnīcā, skolā, bērnu dārzā, veikalos. Sniega neatīrītās ielas bija pilnas ar zirgu pajūgiem un celtniecības pārvaldes pašizgāzējiem. Toreiz HES celtniecības pārvaldes un HES kasādes vadītāji neticēja, ka uz ciemata vājās materiālās bāzes varēja būt izveidots rajons.”

(No P. Peļņika atmiņām)

1970. gads.

- VEF 91. cehā sāk izgatavot pirmos telefona aparāta TA-68 blokus.
- Darbu sāk BSB “Vārpa” vieglatlētikas manēža.
- Pēc plašas rekonstrukcijas ekspluatācijā nodod Stučkas stadionu.
- Darbu sāk pašapkalpošanās pārtikas veikals “Daugaviņa”, tagad “Vesko”.

1971. gads.

- Izstrādāts pirmais pilsētas attīstības ģenerālplāns.
- Atver bērnu dārzu “Pasaciņa”.
- Atver viesnīcu “Pērse”.
- Nodibināts rajona skolotāju koris.
- Pilsētā notiek pirmais gada tirgus.

1972. gads.

- Atvērta jauna aptieka, tagad Spīdolas ielā 22.
- Darbu sāk tipogrāfija.
- Daugavas krastmalā iepretim kultūras namam ar vērienu tiek svinēti Dziesmu svētki.
- Pilsētā notiek 8. lauku sporta spēles.

“... Izglītības nodaļa atradās skolā, kura jau tāpat strādāja 2,5 maiņās un plus vēl vakarskola. Kultūras namā, bez rajona IK bija vēl izvietotas abas bibliotēkas un dzimtsarakstu birojs. Veļas mazgātavā izvietojām banku un krājksi. Koka barakās – pasts, tiesa, prokuratūra, patērētāju biedrību savienība un citas organizācijas. RCP un KUK tika ierādīti krūmi, tagadējā Jaunceltnes ielā, un tika pateikts, ka tur būs viņu darba vieta. Visu to pienācīgi novērtējot, var tik pabrīnīties, ka neviens nekā neiebildā.”

“Ļoti grūti vajadzēja risināt

dzīvokļu jautājumu Stučkas pilsētā. Seit 300 ģimenes dzīvoja kopējos dzīvokļos, cik istabu, tik ģimeņu. Tādos dzīvokļos dzīvoja pavisam sveši cilvēki. Vajadzēja šo jautājumu risināt. No sākuma organizējām, kur varējām – kopmītnēs, Jaunjelgavā, Skrīveros, Koknesē, Pļaviņās. Bet, kad nāca bezizejas stāvoklis, mēs griezāmies Ministru Padomē ar lūgumu, lai iedod mums dzīvojamo māju Rīgā. Ar lielām grūtībām mums izdevās dabūt vienu 60 dzīvokļu māju. Tad mēs uz Rīgu no Stučkas pārcēlām ģimenes, kas būvēja Rīgas HES, līdz ar to mums atbrīvojās 60 labiekārtoti dzīvokļi, kurus sadalījām.

Tālāk jau sākām nopietni domāt par Stučkas pilsētas perspektīvu. Jau 1967. gada pirmajā pusē bija izstrādāta pilsētas apbūves shēma. Un gada laikā izstrādāta tehniskā dokumentācija 17 objektiem (kara komisariāts, tipogrāfija, sadzīves pakalpojumu kombināts, viesnīca, bērnu dārzis, vēlāk nāca klāt milicijas māja, pasts, vidusskola, rajona padomes ēka u. c.)

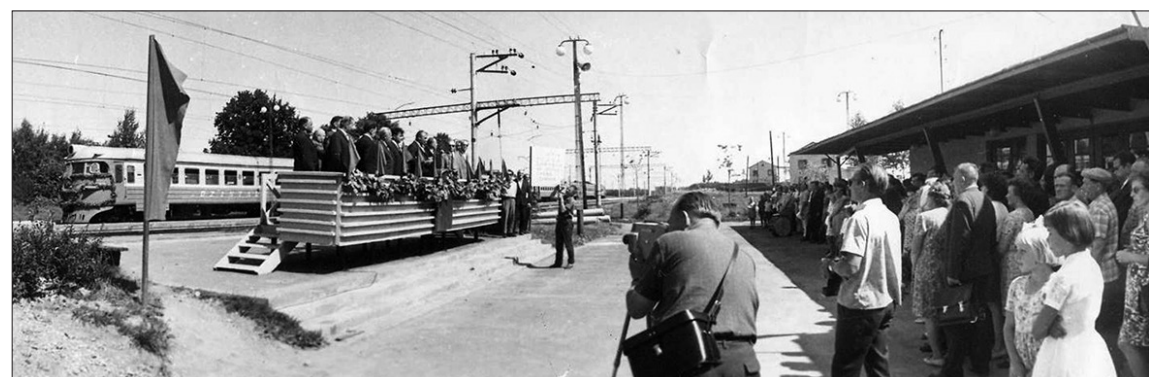
(No P. Peļņika atmiņām)

1973. gads.

- Ekspluatācijā nodod rajona partijas komitejas un izpildu komitejas ēkas.
- Atklāj Stučkas 2. vidusskolu.

1974. gads.

- VEF cehā sāk izgatavot miljonais telefona aparāts.
- Ekspluatācijā nodod Sadzīves pakalpojumu kombināta jauno ēku (tagad Lāčplēša iela 5.)
- Ražošanu uzsāk 22. CRBP asfaltbetona rūpnīca.

Pirmais elektrovilciens Aizkraukles stacijā. 1969. g.

“Tajā laikā (1967. gadā), kur tagad ir ugunsdzēsēji, bija brīvdabas estrāde, un ziemā uz dēļiem lējām slidotavu. Pirmajā barakas tipa ēkā, kas bija uzcelta tur, kur

tagad ir ugunsdzēsēji, bija sabiedriskās organizācijas.”

(No Ē. Tatarčuka atmiņām. Pļaviņu HES. – R., 2000.)

1975. gads.

- No jauna izveido Aizkraukles ciemu ar savu izpildkomiteju.
- Eksploatācijā nodod jauno sakaru mezglu un pasta ēku.
- Dzelzsbetona konstrukciju rūpnīcu pārņem Komunālās saimniecības ministrija, mainās ražošanas veids un apjoms.
- Rajona dzimtsarakstu nodaļa darbu sāk jaunā interjerā.

1976. gads.

- Vīru korim tiek piešķirts nosaukums "Staburags"

1977. gads.

- Vīru korim "Staburags" tiek piešķirts Tautas kolektīva nosaukums.

1978. gads.

- 20. jūlijā tiek atklāts piemineklis Pēterim Stučkam.

1979. gads.

- Atvērta jauna poliklīnika.
- Mūzikas skola pārceļas uz telpām Ļeņina ielā 1 (tagad Spīdolas iela), skolai piešķirts Pēteris Barisons vārds.
- Vakarskola pārceļas uz telpām Gaismas ielā 4a.
- Stučkas 24. profesionāli tehniskajā vidusskolā pirmais izlaidums (tobrīd skola vēl atrodas Jaunjelgavā).

1980. gads.

- VEF 91. ceļš tiek pārdēvēts par Stučkas telefonu aparātu rūpnīcu.
- Atvērta grāmatnīca "Prometejs".

1981. gads.

- Sāk būvēt bērnu dārzu "Zīlīte".
- Pilsētā tiek svinēti pirmie kopīgie Līgo svētki.

1982. gads.

- Sāk nostiprināt Daugavas krastus pie pilsētas.
- Sāk veidoties Bērzu iela.

1983. gads.

- Stučkā tiek atklātas PSRS tautu 8. spartakiādes ūdens motosporta sacensības.
- Eksploatācijā nodod jauno Stučkas RPBS universālveikalu.
- Pabeigta būvniecība Stučkas 24. PTV sporta un sadzīves telpas.

1984. gads.

- Pirmo reizi pilsētā plaši svin Mākslas dienas.
- Atklāj G. Grundbergas stēlu "Cīņa".

1985. gads.

- Eksploatācijā nodod jauno autoostu.
- Bērnu mūzikas skolas koris kļūst par Latvijas Radio konkursa uzvarētāju.
- Stučkā notiek Latvijas meža darbinieku 24. spartakiāde.

"Pavasara talkās piedalījās visa pilsēta. Atceros, ka ar četriem motorzāģiem zāģējām krūms vietā, kur tagad atrodas universālveikals. Malu atdevām kolhozam „Aizkraukle”, bet no turienes vedām 10–15 gadus vecas liepas un stādījām pilsētā."

(No P. Peļņika atmiņām)

1986. gads.

- Notiek BSB "Vārpa" 14. lauku sporta spēles.
- Darbu sāk maizes ceptuve – veikals "Annele".
- Rajona kultūras nama amatierteātrim tiek piešķirts Tautas kolektīva nosaukums.

1987. gads.

- Eksploatācijā nodod BSB "Vārpa" peldbaseinu.
- 1. vidusskolā darbu sāk informātikas un skaitļošanas kabinets.
- Tiek nodibināta Latvijas Tautas Frontes Stučkas nodaļa.
- Laikraksts "Komunisma Uzvara" izsludina konkursu par jaunu nosaukumu, aptaujā uzvar priekšlikums par "Staburagu".
- Atver kafējnīcu bērniem "Taurenītis" (Tagadējā Spīdolas ielā 4.)

1988. gads.

- Notiek konkurss "Vidzemes Zeltene".
- Tiek reģistrēti pirmie sadzīves pakalpojumu kooperatīvie uzņēmumi.

1989. gads.

- Izstrādāts jauns pilsētas attīstības ģenerālplāns.
- "Kalna Ziedos" darbu sāk Vēstures un mākslas muzejs.

1990. gads.

- 25. septembrī ar LPSR AP dekrētu Stučku pārdēvē par Aizkraukli.
- Ļeņina ielu pārdēvē par Spīdolas un Lāčplēša ielām.
- Nodibināta Jaunkraukles luterāņu draudze.

1991. gads.

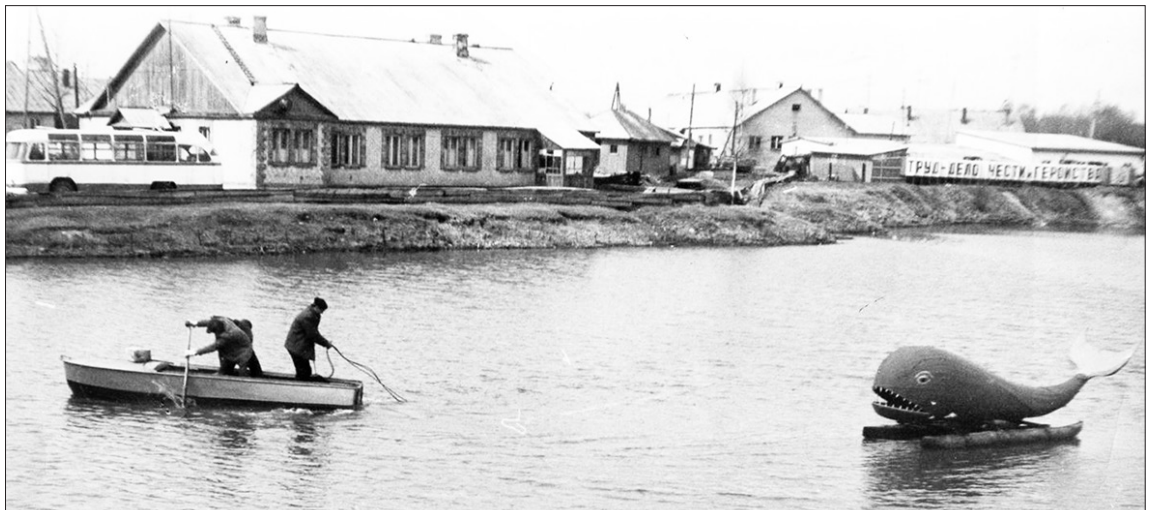
- Izveidots Aizkraukles 55. Zemessardzes bataljons.
- Demontēts Pēteris Stučkas piemineklis.
- Izveidots poligrāfijas uzņēmums "Krauklītis".

Rajona dziesmu svētki Stučkā. 1972. gads.

Stučkas autoosta. 20. gs. 70. gadi.

Strūklaka – valis. 20. gs. 70. gadi.

- Nodibināta Aizkraukles katoļu draudze.
- Sāk iznākt laikraksts "Aizkraukles Avīze" (īr dz 1999. g.)

1992. gads.

- Darbu sāk SIA "Nelss" kokzāģētava.
- Darbību izbeidz Dzelzsbetona konstrukciju rūpnīca.
- Slēdz kinoteātri "Stars".
- Tiek dibināta Aizkraukles Mākslas skola.

Lauktehnika, 20. gs. 70. gadi.

1993. gads.

- Darbu sāk pilsētas sākumskola.
- Bērnu mūzikas skola pārceļas uz jaunām telpām Skolas ielā.
- Tiek atvērta privātais Veselības centrs Bitēnu ielā.

1994. gads.

- Uzsākta katoļu baznīcas celtniecība.
- Darbu sāk SIA "Stārstāni" degvielas uzpildes stacija.
- Darbu sāk "Jeld Wen Latvija".

- Eksploatācijā nodod AS "Latvijas Krājbanka" Aizkraukles filiāles ēku.
- Pirmo reizi rīkots amaterteātru festivāls "Ušiņdiena".

1995. gads.

- Aizkrauklē, 55. Zemessardzes bataljonā viesojas Valsts Prezidents Guntis Ulmanis.
- Tiek svinēti pirmie Aizkraukles pilsētas svētki.
- Iznāk avīze "Domes Vēstis".
- Dibināta "Virši - A".
- Darbu sāk AS "Unibanka" Aizkraukles filiāle.

Padomju nams Stučkā. 20. gs. 70. gadi.

1996.gads.

- Tiek izsludināta rūpnīcas "VEF-telefons" izsole.
- AS "Aizkraukles banka" sāk strādāt rekonstruētās telpās Skolas ielā 8.
- Pilsētā notiek 1. starptautiskais bērnu koku festivāls.

1997. gads.

- Tiek piešķirts apbalvojums "Aizkraukles Goda Pilsonis".
- Pirmo reizi rīko konkursu "Mis un Mistery Aizkraukle".
- Aizkraukles arodvidusskolu absolvē pirmais jaunsargu kurss.
- Aizkraukles slimnīca saņem dāvinājumu no Epšteinas (Vācija).

1998. gads.

- Heraldikas komisija apstiprina Aizkraukles pilsētas ģerboni (autors – V. Ladusāns.)
- Iesvēta Kristus spēka Aizkraukles ev. lut. baznīcu.
- Dome paraksta sadarbības līgumu ar Epšteinu (Vācija).

1999. gads.

- Sākta jaunu kanalizācijas un attīrīšanas iekārtu būvniecība.
- "VEF – telefons" pārtrauc darbību.
- Atklāj Aizkraukles Vēstures un mākslas muzeja izstāžu namu.
- Darbu sāk konditorijas cehs un veikals "Meduslācis".

2000. gads.

- Iesvēta Aizkraukles sv. Terēzes no bērna Jēzus Romas katoļu baznīcu.
- Laukumā pie domes ēkas uzstāda pilsētas pulksteni.
- Atver jauno tirgus halli.

2001. gads.

- 21.decembrī izveido Aizkraukles novadu.
- Atklāj ledus halli.
- Darbu sāk AS "Hansabanka" Aizkraukles filiāle.

2002. gads.

- Pilsētu apmeklē Valsts

prezidente Vaira Vīķe-Freiberga.

- Izveido Aizkraukles novada ģimnāziju.
- Atver veikalu "Mego".

2003. gads.

- Laukumā pie domes ēkas atklāj strūklaku.
- Atklāj viesnīcu "Raijo".
- Uzceļ kafējnīcu "Solo".
- Atver veikalus "Elvi" un "Beta".
- Atklāj Aizkraukles ģimnāzijas dienesta viesnīcu un sociālās palīdzības centru.
- Notiek R. Paula ziņģu koncerts.

2004. gads.

- Aizkraukle uzvar konkursā "Latvijas sakārtotākā pilsēta."
- Pabeigta apkures sistēmas rekonstrukcija.
- Rekonstruē slimnīcas ķirurģijas un traumatoloģijas nodaļas.

2005. gads.

- Rekonstruē un pārbūvē slimnīcas bērnu un terapijas nodaļu.
- Izveido pirmo aplveida krustojumu Spīdolas un Lāčplēša ielu krustojumā.
- Turpinās centrālā laukuma rekonstrukcija un apzaļumošana.
- Renovē Baznīcas ielu un izveido gājēju ietvi.
- Pilsēta atpērk stadionu.
- Bibliotēkā atver publisko interneta lasītavu.

2006.gads.

- Darbu uzsāk kompānijas "Jeld Wen Latvija" kokšķiedras plātņu rūpnīca.
- Atver veikalu "Supernetto".
- Ierīko lokveida kustību Jaunceltnes un Gaismas ielu krustojumā.
- Izveido gājēju ietvi līdz Aizkraukles dzelzceļa stacijai.

2007. gads.

- Pēc rekonstrukcijas tiek atvērta modēra pasta centrs.
- Atjaunots stadions.
- Sākta daudzfunkcionālas sporta halles projektēšana

"Kalna Ziedi" pirms pārbūves. 20. gs. 80. gadi.

Stučkas degvielas uzpildes stacija blakus tirgum. 20. gs. 80. gadi.

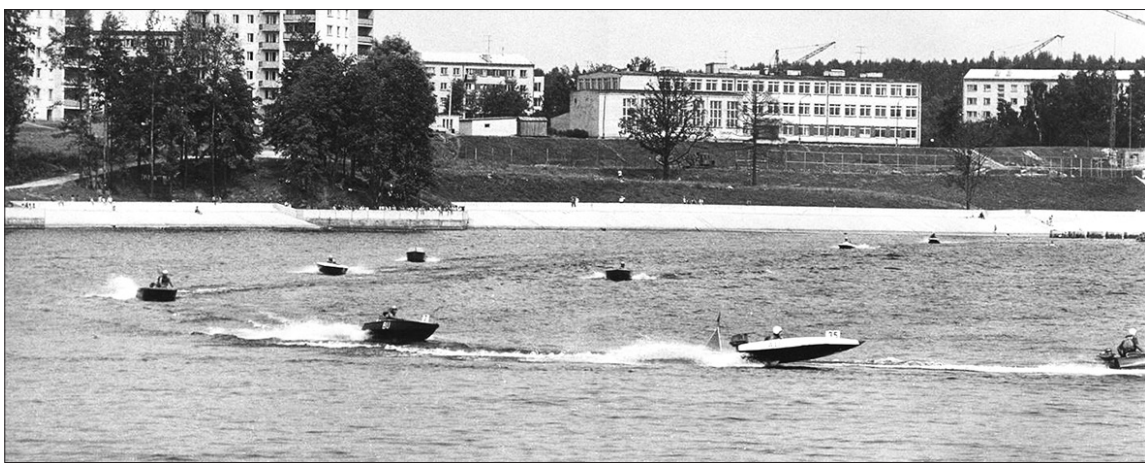
Stučkas universālveikals. 20. gs. 80. gadu sākums.

- Daļēji rekonstruēts laukums pie kultūras nama.
- Piešķirts ERAF finansējums satiksmes drošības uzlabošanai Torņu, Mednieku un Muzeja ielā.

2008. gads.

- Gaismas ielā uzsākta liel-

- Pārbūvēta Muzeja iela.
- Slēgts "Aizkraukles bankas" klientu apkalpošanas centrs Aizkrauklē.
- Optiskais internets sasniedz Aizkraukli.
- Līgo svētku pasākums "Jāņi dzied" Daugavmalā pie Kalna Ziedu svētozola.

PSRS tautu 8. spartakiādes sacensības ūdens motosportā. 1983. gads.

Leņina, tagad Lāčplēša iela. 20. gs. 80. gadi.

Deviņstāvu māju celtniecība Purvciemā.

Pilsētas vadītāji no 1961. līdz 2011. gadam

Alma Kalniņa-Smekorste (1961.–1965.)
Zalvīne Burbo (1965.–1966.)
Ludvigs Elītis (1967.–1969.)
Jānis Zariņš (1969.–1971.)
Ilārs Skudra (1971.–1981.)
Mārtiņš Holsts (1981.–1991.)
Regīna Eize (1991.–1992.)
Andris Antāns (1993.–2001.)
Vilnis Plūme (2001.–2010.)

Leons Līdums – pašreizējais domes priekšsēdētājs

2009. gads.

- Pie Aizkraukles novada ģimnāzijas atklāj sporta halli.
- Pabeigti būvdarbi Sprīdīša ielā.
- Nodibināta Aizkraukles reģionālā tautskola.
- Pavasarī atvērts un rudenī slēgts lielveikals "Selver".

2010. gads.

- Pilnībā pabeigti būvdarbi Aizkraukles novada ģimnāzijā. To laikā tika veikta skolas ēkas fasādes siltināšana, telpu renovācija un skolas teritorijas labiekārtošana.
- Aizkraukles novada pašvaldība noslēdz vienošanos ar Valsts reģionālās attīstības aģentūru par "Jaunceltnes ielas rekonstrukciju un tai pieguļošo teritoriju infrastruktūras sakārtošanu".
- Vandāļi aizdedzina Kalna Ziedu svētozolu. Pēc iepriekšējās dedzināšanas 1994. gadā Aizkraukles novada pašvaldība to sakārto, aizmūrējot izdegušo dobumu, nostiprinot pamatni un paliekot zem dekoratīva jumtiņa. Pēc šīs dedzināšanas tika pieņemts lēmums pārvietot Kalna Ziedu svētozola stumbru daļu uz Vēstures un mākslas muzeja brīvdabas ekspozīciju, kas turpmākos gados realizēts.

2011. gads.

- Pabeigta Aizkraukles pilsētas kultūras nama rekonstrukcija.
- 4. jūnijā Aizkrauklē notiek Vidzemes deju svētki.
- Ar bērnu darza "Zīlīte" telpu renovāciju un sporta zāles izbūvi pabeigta Eiropas reģionālās attīstības fonda atbalstītais pirmsskolas izglītības iestāžu sakārtošanas projekts.

2012. gads.

- Sākta Jaunceltnes ielas rekonstrukcija un tai pieguļošās teritorijas infrastruktūras sakārtošana.
- Pabeigta Lāčplēša un Bērzu ielu rekonstrukcija.
- "Latvijas Hipotēku un zemes banka" slēdz norēķinu grupu Aizkrauklē.
- Pirmoreiz notiek Aizkraukles pašvaldības rīkotā izstāde – gadatirgus "Pārno vadu uzņēmēju dienas".
- Notiek pirmais vietējās partikas un amatniecības fes-

tivāls "Gardēdis 2012".

- Pabeigta ūdensvada un kanalizācijas tīklu atjaunošana.
- Noslēdzas projekts "Aizkraukles novada izglītības iestāžu informatizācija."
- Pie Aizkraukles Mākslas skolas izveido vides objektu – divriteni. Ar šo objektu aizsākās ideja par velosipēdu – kā Aizkraukles atpazīstamības simbolu.

2013. gads.

- Pabeigta Jaunceltnes ielas rekonstrukcija un tai pieguļošās teritorijas infrastruktūras sakārtošana.
- Pabeigta Aizkraukles profesionālās vidusskolas rekonstrukcija.
- Kalna Ziedu piļskalns pāriet pašvaldības īpašumā.
- Aizkraukles pilsētas dzimšanas dienā 10. janvārī tika iedibināta jauna tradīcija – sveikt iepriekšējā gada notikumu dalībniekus, ierosinātājus un īstenotājus.

2014. gads.

- Pabeigta Spīdolas ielas rekonstrukcija.
- Uzbūvēta atklātās krātuves ēka Aizkraukles Vēstures un mākslas muzeja krājumā esošo liela izmēra priekšmetu eksponēšanai un glabāšanai.

2015. gads.

- Slēgti banku "Citadele" un "SEB banka" klientu apkalpošanas centri Aizkrauklē.
- Aizkraukles pilsētas kultūras namā atvērts tūrisma informācijas punkts.
- 16. jūlijā notiek Starptautiskā folkloras festivāla "Baltica" koncerts Aizkrauklē.

2016. gads.

- Aizkraukles novada skolu reorganizācija. Apvienojot Aizkraukles novada ģimnāziju, Aizkraukles 1. vidusskolu un pilsētas sākumskolu izveidota Aizkraukles vidusskola.
- 30.–31. jūlijā novada sporta svētki "Sporto Aizkrauklē" Eiropas čempionāta posms ūdens motosportā, FR-1000 gliseru un O-350 skuteru klasēs ar ātrāko Eiropas sportistu piedalīšanos, no Vācijas, Itālijas, Ungārijas, Čehijas, Anglijas un citām Eiropas valstīm.

Svētku gājiens Stučkas stadionā. 20. gs. 70. gadi.

Veikals "Daugaviņa". 1975. g.

Dimitera foto

Pārtikas preču veikals, tagad "Kukulītis". 20. gs. 80. gadi.

1990. gads.

Demontētais Pētera Stučkas pieminēklis. 1991. gada 5. septembris.

1990. gada 25. septembrī ar LPSR AP dekrētu Stučku pārdēvē par Aizkraukli. Kristus spēka Aizkraukles ev. lut. baznīca.